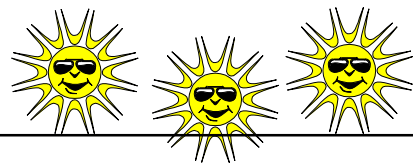

Alue-Integraattori

- tietoa aluekehityksestä
- information om regional utveckling

3/1999 24.6.

<ul style="list-style-type: none"> ■ PÄÄKIRJOITUS Vuosisatamme viimeinen ..... 1 ■ EUROOPAN UNIONI Rakennerahastouudistus Aikataulu ..... 2 Yhteydenpitoa EU:n instituutioihin ..... 2 INTERREG III –valmistelu ..... 3 Asiantuntijavierailu Tsekkiin ..... 4 Tavoiteohjelmat Tavoite 5b ..... 5 Tavoite 6 ..... 5 Yhteisöaloitteet ja pilotit INTERREG II C ..... 6 Pohjoisen Periferian Artikla 10 6 	<ul style="list-style-type: none"> URBAN ..... 7 Muuta Twinning ..... 7 Potsdamin epävirallisen ministerikokouksen päätelmiä ..... 8 ■ PUHEENVUORO Venäjän aluepolitiikan lähtö- kuopat ..... 9 ■ POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ JÄ ALUEPOLITIIKKA NÄRP-kokous ..... 11 Pohjoismainen rajaseutu- foorumi ..... 11 Julkaisuja 11 	<ul style="list-style-type: none"> ■ MUU KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ OECD-kokous ..... 12 ■ KANSALLINEN ALUE- POLITIIKKA Mökkiläisten etätyökampanja ..... 12 ■ MUUT ASIAT Avoimia työpaikkoja ..... 13 ■ SVENSK RESUMÉ 13
---	--	---

PÄÄKIRJOITUS

Vuosisatamme viimeinen

Agenda 2000 ja uudet rakennerahastojen säädökset vahvistettiin EU:n yleisten asiain neuvostossa 21.6.1999. Tämän jälkeen alkoi toimeenpano. Komissio pyytää heinäkuussa jäsenmailta ehdotukset tavoite 2 -aluejaoista. Aluejaot vahvistetaan neuvottelujen jälkeen myöhään syksyllä. Uusien vuosia 2000–2006 koskevien ohjelmaehdotusten valmistelu on edennyt suotuisasti. Maakunnissa on tehty hyvää suunnittelutyötä. Suomi tulee jättämään tavoite 1 -ohjelmaehdotukset komissiolle syyskuun kuluessa ja tavoite 2 -ehdotuksen myöhemmin, näillä näkymin maras-joulukuussa.

Uuden rakennerahastokauden hallintomallin valmistelu on herät-

tänyt laajaa huomiota erityisesti maakunnissa. Mallia valmistellut työryhmä sai yksimielisen esityksensä valmiiksi kahden kuukauden työskentelyn jälkeen. Ministerityöryhmä hyväksyi esitykset ja lainsäädännön valmistelu on lähtenyt liikkeelle. Tavoitteena on, että hallitus antaa rakennerahastojen hallintoa, tarkastusta ja valvontaa koskevan esityksensä eduskunnalle syysistuntokauden alussa.

Kuluva vuosi on aluekehityksen kannalta ollut poikkeuksellisen haastavaa aikaa. Rakennerahastouudistuksen ohella on kiristetty tahtia nykyisten tavoiteohjelmien loppuun saattamiseen ja ohjelmiin varattujen määrärahojen tehokkaaseen käyttöön. Asiat ovat edenneet

tydyttävästi, mutta vielä on paljon työtä tehtävä, että pian päättyvä vuosien 1995–99 ohjelmakausi kunnianhimoisine tavoitteineen on viety päätökseen. Rahoitusta on vielä kohtuullisesti jäljellä. Uusien ohjelmien valmisteluun on saatu hyvää kokemusta ensimmäisen kauden tuloksista.

Suomi valmistautuu aloittamaan heinäkuun alussa ensimmäisen puheenjohtajakauden unionissa. Suomen puheenjohtajakausi tulee muodostumaan mielenkiintoiseksi päätökseksi kuluvalle vuositalle eikä haasteita tule puuttumaan.

Hyvää ja virkistävää kesää!

Paavo Pirttimäki

Sisäasiainministeriö
Inrikesministeriet

Aluekehitysosasto
Avdelningen för regional utveckling

Rakennerahastouudistuksen aikataulu

Rakennerahastouudistuksesta päätettiin pitkien neuvottelujen jälkeen Berliinin huippukokouksessa maaliskuussa. Asetustekstit tulevat virallisesti voimaan kesäkuun lopulla. Välittömästi sen jälkeen, heinäkuun alussa, komissio lähettää jäsenmaille kirjeen, jossa vahvistetaan jo aikaisemmin tiedossa olleet alue- ja rahanjaot: tavoite 1 -alueet, varojen jako tavoitteisiin 1, 2 ja 3 jäsenmaittain sekä tavoite 2:n väestökotot jäsenmaittain. Lisäksi komissio vahvistaa KOR:n varojenjaon jäsenmaittain sekä indikaatiivisen ISPA- ja SAPARD-varojenjaon hakijamaiden kesken. Komission kirjeeseen sisältyy myös pyyntö tavoite 2 -aluejakoesitysten jättämisestä komissiolle. Kirjeen liitteenä komissio vahvistaa NUTS III-tason tiedot tavoite 2 -kriteerien täyttymisestä maaseutu- ja teollisuuskriteerien osalta.

Muut rakennerahastouudistukseen liittyvät aikataulut elävät vielä. Eräs keskeinen aikatauluun liittyvä tekijä on komission vaihtuminen syys-lokakuun vaihteessa.

Komissio valmistee parhaillaan yhteisöaloitevarojen ja maaseuturahastouudistuksen jäsenmaittaista jakoa. Komission tavoitteena on tehdä päätös maaseuturahastouudistuksesta (tavoite 5a ja 5b -tyyppiset tuet, LFA-tuki) vielä ennen komission kesälomia. Komissio päättää maaseuturahastouudistuksen jäsenmaittaista kättäsummasta. Kukin jäsenmaa saa itse päättää rahan allokoinnista alueittain ja tukityypeittäin. Komission päätös yhteisöaloitevarojen jaosta siirtynee loka-marraskuulle.

Komissio on julkaisut luonnokset ohjelmien yleisistä laatimishjeista kaudelle 2000-2006 sekä yhteis-

söaloiteohjelmien tulevista päälinoista. Parhaillaan komissio viimeistelee myös neljää muuta ohjeistusasiakirjaa: ns. yleistä ohjelmien laatimishjeetta (VADEMECUM) sekä etukäteisarviointiin, indikaattoreiden valintaan ja suoritusreserviin liittyviä ohjeita.

Jäsenmaat voivat toimittaa esityksensä tavoite 2 -alueiksi komissioon heinäkuusta alkaen. Komission tavoite 2 -alueita koskeva päätösprosessi on kaksivaiheinen. Mikäli esityksessä ei ole teknisiä eikä poliittisia ongelmia, komissio tekee siitä alustavan päätöksen. Sen jälkeen esitykset viedään komitologiakäsittelyyn. Aluelistojen käsittelyyn sovelletaan neuvonta-antavaa menettelyä. Komitologiakäsittely kestää noin kuukauden. Tämän jälkeen komissio tekee asiasta lopullisen päätöksen. Komissio aikoo tehdä aluejakopäätöksiä useassa erässä, joten sellaiset jäsenmaat, joiden esitykset valmistuvat nopeasti, voivat saada päätökset suhteellisen nopeasti. Komissio voinee tehdä ensimmäiset aluejakopäätökset marraskuussa. Komissio ei tule tiukasti edellyttämään tavoite 2 -alueiden jakaantumista eri aluetyyppeihin (teollisuus, maaseutu, kaupunki, kalastus), vaan korostaa asetuksessa mainitun jakauman indikaatiivisuutta myös EU-tasolla. Tämä joustavoittaa päätösten valmistelua, sillä muussa tapauksessa kaikkien jäsenmaiden esitykset tulisi käsitellä komissiossa samanaikaisesti.

Ohjelmien jättämiseen komissiolle on aikaa neljä kuukautta siitä ajankohdasta, kun kunkin ohjelman aluejako vahvistetaan. Tavoite 1 ja 3 -ohjelmat tulee jättää viimeistään

marraskuun alkuun mennessä. Useimpien jäsenmaiden osalta tavoite 2 -ohjelmien jättäminen siirtyy vuoden 2000 puolelle. Komissio toivoo, että jäsenmaat voisivat jättää myös epäviralliset ohjelmatäydennykset mahdollisimman pian ohjelmasuunnitelmien jättämisen jälkeen. Tämä nopeuttaisi komission päätöksen valmistelua. Komissio tekee päätöksensä ohjelmasuunnitelmista viiden kuukauden sisällä esitysten jättämisestä. Käsittelyaikaa voi nopeuttaa mm. jättämällä ohjelma mahdollisimman varhaisessa vaiheessa komissioon, jolloin voitaisiin välttää valmistelun ruuhkautumista.

Yhteisöaloiteohjelmien jättämiskäytäntö riippuu komission suuntaviivojen hyväksymisajankohdasta. Mikäli suuntaviivat hyväksyttäisiin marraskuussa, tulisi ohjelmat jättää komissioon viimeistään maaliskuussa. Uuden URBAN-aloitteen sisällöstä on vielä hyvin vähän tietoa. Komissio korostaa kaupunkien rakenneongelmien ratkaisemista mahdollisimman pitkälle tavoiteohjelmien kautta.

Maaseututoimenpiteiden ohjelmointi tavoite 2 -alueilla voidaan päättää kansallisesti. Ko. toimenpiteet voidaan joko integroida tavoite 2 -ohjelmiin tai liittää horisontaalisiin maaseutus suunnitelmiin. Tavoite 1 -alueilla maaseututoimenpiteet sisällytetään nykykäytännön mukaisesti tavoite 1 -ohjelmiin. Komissio korostaa LEADER-tyyppisen toimintamallin soveltamista myös tavoiteohjelmassa.

*Tiina Heiskanen
Suomen EU-edustusto*

Yhteydenpitoa EU:n instituutioihin

Alue- ja kuntaministeri Martti Korhosen vierailu komissiossa

Ministeri **Korhonen** teki 15.6.1999 ensimmäisen vierailunsa komissioon. Hän tapasi mm. komissaari **Wulf-Mathiesin** ja komissaari **Liikasen** sekä pääjohtaja **Landaburun** (DG XVI). Ministeri Korhonen kertoi Suomessa vireillä olevasta

ohjelmatyöstä, selvitti Suomen esityksiä koskien yhteisöaloitteita, erityisesti INTERREGiä, ja keskusteli aluesuunnittelu- ja aluepolitiikkaministereiden epävirallisesta kokouksesta, joka pidetään Tampereella 4.-5.10.1999.

Ministeri Korhonen totesi mm., että Suomen tavoite 1 -ohjelmatyö etenee suunnitelmien mukaan ja ohjelmat pyritään luovuttamaan ko-

missioon ja saamaan hyväksytyksi kaavaillussa aikataulussa niin, että ohjelmat olisivat operatiivisia mahdollisimman nopeasti vuoden 2000 alussa. Suomen tavoite 2 -aluejakoesitys on tarkoitus saada toimitettua komissioon välittömästi, kun se komissiossa voidaan virallisesti ottaa vastaan, siis kun ao. komission

pyyntö aluejakoesityksistä on jäsenmaihin lähetetty. Yhteisöaloitteiden osalta ministeri Korhonen esitteli Suomen näkemyksen rahoituksen kohdentamisesta ja erityisesti INTERREGiin liittyviä uusia kaavajajua. Suomi korostaa Venäjä-strategian tärkeyttä myös tässä yhteydessä.

Wulf-Mathies ja Landaburu totesivat yhteistyön Suomen kanssa olleen hyvin rakentavaa. Suomi on kantanut Agenda 2000 -prosessin aikana vastuuta koko prosessin onnistumisesta. Rakennerahastoasetusten lopullinen hyväksyminen on viivästynyt johtuen Alueiden komitean lausunnosta. Kun ministerineuvoston päätös rakennerahastoasetuksista on selvä kesäkuun lopussa, komissio lähettää heinäkuun alussa jäsenmaille kirjeen koskien ohjelmajtyön käynnistämisestä ja sitä koskevia perustietoja. Tavoite 1 -ohjelmajtyö voi edetä suhteellisen nopeasti. Tavoite 2:n aluejajoista odotetaan ensimmäisiä päätöksiä lokakuussa. Komitologiakomiteoiden käsittelyjen jälkeen ne lienevät selvät joulukuussa. Yhteisöaloitteiden käsittely vie enemmän aikaa. URBAN-yhteisöaloitteen osalta on moni asia vielä auki. Siihen varattu rahamäärä on hyvin pieni. Wulf-Mathies korosti, että tavoitteisiin 1 ja 2 on varattu URBAN-elementti. Mikä sen osuus on, sen ratkaisevat jäsenmaat.

Koskien nykyistä ohjelmakautta Wulf-Mathies korosti sitä, että asiat tulisi hoitaa niin, että rahat tulevat hyvin käytettyä. On löydettävä keinot siihen, että maksatukset ehdittään suorittamaan määräajassa. Hän

rohkaisi ohjelmien ylibuukkaukseen ja erityisesti koskien tavoite 6 -ohjelmaa rahoituksen vapauttamiseen alueiden välillä.

Wulf-Mathies toi esille Suomen erityisaseman suhteessa Venäjään. Tätä erityisosaamista on syytä käyttää hyväksi. Landaburu totesi, että INTERREGin osalta on vielä lukuisia ongelmia ratkaisematta. Erityisen kysymyksen muodostaa INTERREG/TACIS-yhteys. Hän painotti erityisesti sitä, että INTERREG-ohjelmissa tulisi korostaa asioita, jotka ovat helposti toteutettavissa.

Lokakuun alun epävirallisessa ministerikokouksessa korostuvat aluesuunnitteluun liittyvät asiat. Rakennerahastoasiat ovat komission kompetenssissa ja niistä keskustellaan syksyn aikana pääasiallisesti kahdenvälisesti komission ja jäsenmaiden välillä.

Komissio siis vastaa jatkossa viime kädessä rakennerahastojen rahoituksen säädösten mukaisesta kohdentamisesta. Jäsenmailla on omalta osaltaan vastuu ohjelmien toteuttamisesta. Ko. osapuolten kiinteä yhteistyö ja keskinäinen luottamus on tärkeätä onnistuneen rakennepolitiikan toteuttamiselle.

Ministeri Korhosen vierailun yhteydessä jatkettiin sitä hyvää yhteistyötä komission ja Suomen välillä, joka on luonnehtinut koko nykyisen rakennerahastokauden ajan Suomen ja komission välisiä suhteita.

EU:n parlamentin toiminta

Parlamentin rooli tulee EU:ssa jatkossa korostumaan. Parlamentti tul-

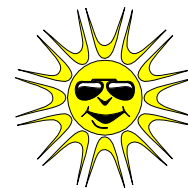
lee jatkossa seuraamaan tarkasti rakennerahastojen ohjelmajtyön toteuttamista. Uudet asetukset antavat tähän entistä paremmat mahdollisuudet. Komissio ja parlamentti ovat jo sopineet parlamentin informoimismenettelystä. Tämän vuoksi myös parlamentin näkemyksiä on jatkossa syytä seurata entistä tarkemmin.

Ensi syksynä on suunnitelmissa järjestää ministeri Korhosen käynti mm. parlamentin aluepoliittisessa valiokunnassa. On normaalina käytäntönä, että puheenjohtajamaan edustaja käy kertomassa keskeisistä rakennerahastoihin liittyvistä asioista.

Ministerineuvosto on tehnyt tehtävänsä rakennerahastouudistuksen osalta

Suomen puheenjohtajakaudella ei ministerineuvostossa rakennerahastasioita juurikaan käsitellä. Maiden kannat tulevat esille komission johtamissa rahastokohtaisissa komitologiakomiteoissa. Kunkin maan omat ohjelmat ja toteuttamisasiat käsitellään kahden välisesti ko. jäsenmaan ja komission kesken.

Risto Tienari
ven EU-edustusto

INTERREG III -valmistelu

Uusien yhteisöaloitteiden, ml. INTERREG, valmistelu on osa rakennerahastouudistusta. Poikkeuksena tavoiteohjelmiin yhteisöaloitteiden tarkemmasta sisällöstä ei säädetä yleisasetuksessa, vaan erikseen laadittavissa suntaviivoissa, jotka komissio hyväksyy. Kun uusien tavoiteohjelmien valmistelu jo on käynnissä, yhteisöaloitteiden osalta odotellaan edelleen uuden kauden rahanjakopäätösten ja suuntaviivojen valmistumista.

Uuden yleisasetuksen mukaan yhteisöaloitteita tulee olemaan päättyvän kauden 13:n asemesta vain 4: INTERREG, LEADER, EQUAL ja URBAN. Kutakin yhteisöaloitetta rahoitetaan vain yhdestä rahastosta. Uusiin yhteisöaloitteisiin osoitetaan 5,35 % kauden 2000–2006 rakenne-

rahastovaroista. Tästä 0,35 % tulee URBANIin ja loput 5 % eli 9,75 miljardia EUR jaetaan kolmen muun aloitteen kesken. Tätä jakoa ei vielä ole tehty, mutta asetustekstiin tuli maininta että siitä vähintään puolet (4,875 miljardia EUR) tulisi osoittaa INTERREGiin. Niinikään mainittiin, että INTERREG-rahojen kohdentamisessa tulisi painottaa EU:n ja hakijamaiden välisiä rajoja.

Yhteisöaloitevarojen maittaista jakoa valmistellaan parhaillaan komissiossa, mutta päätökset tehtäneen vasta vuoden lopussa, samanaikaisesti uusien suuntaviivojen hyväksymisen kanssa (ks. jäljempänä). Berliiniin huippukokouksessa päätettiin jo erikseen Hollannin ja Itävallan yhteisöaloitevaroista, joten muut 13 maata jakavat jäljellä olevan po-

tin. Komission alustaviin laskelmiin sekä Pohjoiseen ulottuvuuteen ja EU:n Venäjä-strategian toteuttamiseen perustuen on Suomessa valmisteltu esitys Suomen osuudeksi yhteisöaloitevaroista, joka on toimitettu komissiolle tiedoksi.

Uusien yhteisöaloitesuuntaviivojen valmistelu aloitettiin komissiossa jo yli vuosi sitten, mutta avoimempaan käsittelyyn on päästy vasta asetusten sisällön selvittyä. Komissio avasi keskustelun uusien suuntaviivojen sisällöstä julkaisemalla maaliskuun puolivälissä työpaperin, jossa esiteltiin komission näkemyksiä uuden INTERREGin, LEADERin ja EQUALin sisällöstä (URBANin mukaantulo varmistui vasta myöhemmin). Julkaisemalla työpaperin komissio halusi käynnistää keskustelun ja saada eri tahojen näkemyksiä uusista yhteisöaloitteista. Jäsen-

Tavoiteohjelmat

Tavoite 5b -ohjelman seurantakomitea kokoontui Huittisissa

Suomen tavoite 5b -ohjelman kahdeksas seurantakomitean kokous pidettiin 10.–11.6.1999 Huittisissa. Kokouksessa päätettiin toimista, joilla varmistetaan ohjelmavarojen täysimääräinen käyttö. Vuonna 1995 alkanut ohjelmakausi päättyy tämän vuoden lopulla, johon mennessä ohjelman mukaiset hankepäätökset tulee tehdä. Käytännössä ohjelman toteuttaminen jatkuu kuitenkin vielä vuosina 2000–2001, jolloin voidaan maksaa tämän vuoden loppuun mennessä käynnistettyjen hankkeiden kustannuksia.

Suomen maaseutumaisten alueiden kehittämiseen tähtäävä tavoite 5b -ohjelma on edennyt hitaahkon alun jälkeen suhteellisen hyvin. Ohjelman julkisista varoista oli seurantatietojen mukaan sidottu hankepäätöksin maaliskuun loppuun mennessä noin 85 prosenttia. Alueittaiset erot toteutuksessa ovat kuitenkin suuret.

Seurantakomitean kokouksessa päätettiinkin menetelmästä, jolla

ohjelmavaroja siirretään maakunnan kiintiöstä toiseen toteutustilanteen mukaan. Tällä menetelmällä, jonka tarpeellisuudesta myös maakunnat ovat vakuuttuneita, varmistetaan ohjelmavarojen täysimääräinen hyödyntäminen. Kokouksessa keskusteltiin myös muista keinoista, joilla ohjelman toteutusta entisestään tehostetaan. Esimerkiksi otettiin esille ajatus ns. hankereservi-mallista, jonka mukaan tämän vuoden puolella tehtäisiin ehdollisia päätöksiä siltä varalta, että vuosina 2000–2001 säästyy ohjelmavaroja hankkeiden lopullisten maksatusten jäädessä suunniteltua pienemmiksi.

Ohjelman varat pyritään saamaan sidottua täysimääräisesti syys-/lokakuun aikana. Seurantakomitean päätöksen mukaan kesän aikana kartoitetaan kaikki ne hankkeet, jotka voidaan käynnistää viimeistään syksyn aikana. Loppujen ohjelmavarojen, mukaan lukien jäljellä olevat indeksointivarat ja kurssimuutoksesta syntyneet lisävarat, jaon pohjana ovat

mahdollisimman pitkälle viedyt hankesuunnitelmat. Hankkeiden toteutusvarmuus tulee olemaan keskeinen varojen jaon perusta.

Tähän mennessä tavoite 5b -ohjelmassa on käynnistetty 8 500 hanketta. Vuoden lopun tilanteen mukaan ohjelmaan oli osallistunut muun muassa 2 500 yritystä ja yli 13 000 maatilaa. Koulutukseen osallistuneiden määrä sosiaalirahaston hankkeissa oli runsaat 30 000. Ohjelman toimenpiteillä edistettiin lähes 40 000 työpaikan säilymistä. Pääosa säilytetyistä työpaikoista liittyi maatalousrahaston rahoittamiin hankkeisiin, joilla monipuolistettiin maatalojen toimintoja. Uusia työpaikkoja arvioidaan syntyneen ohjelman toimenpiteiden yhteydessä noin 12 000, joista pääosa liittyi pien- ja keskisuurten yritysten investointi- ja kehittämishankkeisiin sekä uusia pk-yrityksiä synnyttäviin hankkeisiin.

Pasi Rantahalvari

Alueilla on luja usko 6-ohjelman toteutumiseen

Tavoite 6 -seurantakomitea koontui Kuopiossa 25.–26.5.1999. Kokouksessa päätettiin ohjelman uudesta rahoituskehiksestä, joka sisältää kaikki ohjelman indeksointivarat sekä tavoite 5a -ohjelmasta tavoitteeseen 6 siirrettävät varat, minkä jälkeen ohjelman kokonaisuus nousee runsaaseen 8 miljardiin markkaan, josta EU-rahoituksen osuus on yli 3 miljardia markkaa.

Tavoite 5a -ohjelmasta saatava rahoitus, yhteensä 36 miljoonaa euroa on tervetullut lisä 6-ohjelman toteutukseen, sillä alueilla on hyviä hanke-esityksiä ja kaikki kahdeksan tavoite 6 -ohjelmaa toteuttavaa maakuntaa toivat seurantakomitean kokouksessa painokkaasti esille tarpeen saada tälle rahoituskaudelle lisää varoja ohjelman toteuttamiseen. 6-ohjelmaa on vuoden verran

vauhditettu ohjelman painopistealaja tuntevien kymmenen asiantuntijan avulla. Nämä hankeaktivaattorit ovat antaneet asiantuntemustaan myös tekeillä olevien 1-ohjelmien valmisteluun.

Ohjelman EU-rahoituksesta oli maaliskuun 1999 loppuun mennessä sidottu eri viranomaisten tekemin päätöksin 77 prosenttia ja ohjelman kansallisesta julkisesta rahoituksesta 89 prosenttia.

Tämä merkitsee ohjelma-asiakirjassa määritellystä (50/50) poikkeavaa osarahoitussuhdetta, minkä korjaamistarpeeseen loppukauden päätöksiä tehtäessä seurantakomitea kiinnitti huomiota.

Seurantakomitea keskusteli muutenkin vilkkaasti ohjelman sulkeamiseen liittyvistä ongelmista ja ohjelman EU-varojen mahdollisimman

täysimääräisestä hyödyntämisestä. Jotta kaikki varat saadaan mahdollisimman täysimääräisesti käyttöön, niin hankepäätöksiä toteuttavien viranomaisten tulee palauttaa jo toteutetuista hankkeista käyttämättä jääneet varat ennen vuodenvaihdetta uusien hankkeiden käyttöön. Uusia rahoituspäätöksiä ei voida tehdä enää ensi vuoden puolella, vaikka hankkeiden toteutus jatkuukin vielä vuoden 2001 loppuun asti.

6-alueella toteutettava LEADER-ohjelma, jonka seurantakomiteana 6-seurantakomitea myös toimii, on edennyt hyvin ja paikallisilla toimintaryhmillä on käsiteltyä enemmän hyviä hankehakemuksia kuin on mahdollista rahoittaa.

Marja Taskinen

Yhteisöaloitteet ja pilotit

Itämeren INTERREG II C -ohjelman viimeinen hakukierros päättynyt

Itämeren INTERREG II C -ohjelman kolmas ja viimeinen hakukierros päättyi 1.6.1999. Kahden edellisen hakukierroksen jälkeen oli jäljellä 14 % ohjelman EU-rahoituksesta, eli noin 3,84 miljoonaa EU:ta. Kolmannen hakukierroksen lisäohjeissa annettiin tietoja ja suosituksia jäljellä olevasta rahoituksesta (myös toimenpidekokonaisuuksien ja tavoitealueiden 1 ja 6 osalta), projekti-kumppaneista ja päähakijoista sekä kolmansien maiden rahoitustilanteesta. Tällä pyrittiin suuntaamaan hakemuksia siten, että käytettävissä oleva rahoitus saataisiin käytettyä mahdollisimman tehokkaasti.

Hakemuksia tuli hieman odotettua vähemmän, yhteensä 15 kpl (edellisillä kierroksilla 36 ja 42). Haettu EU-raha oli yhteensä 3,87 miljoonaa EU:ta, eli vain hieman enemmän kuin jäljellä oleva rahoitus. Hakemuksista kaksi koski jo hyväksytyjen hankkeiden muuttamista ja neljä oli uudelleen jätettyjä. Päähakijan mukaan jaoteltuna hakemukset jakautuvat seuraavasti: Tanska 2, Suomi 1, Ruotsi 3 ja Saksa 9.

Suomalaisten päähakijoiden vähäisyys heijastaa lisäohjeissa tehtyä suositusta nimetä tasapainosyistä päähakijaksi muunmaalainen, mieluummin ruotsalainen tai saksalainen partneri. Suomalaisia kumppaneita on kuitenkin mukana noin puolessa hankkeista.

Alustavan teknisen tarkastuksen perusteella pudotettiin yksi saksalaisvetoinen hanke pois, joten sihteeristön (arviointiryhmän) arvioitavaksi jäi 14 hanketta. Sihteeristön ehdotus valmistuu heinäkuun puolivälissä, jolloin aineisto toimitetaan ohjauskomitean jäsenille. Näillä näkymin näyttää siltä että rahaa jää käyttämättä kolmannen hakukierroksen jälkeenkin. Käytettävissä olevaa rahaa kasvattaa vielä yhden jo hyväksytyn hankkeen peruuntuminen. Merkittävä osa jäljelle jäävästä rahasta on ns. tavoite 6 -rahaa, jota voivat hyödyntää vain tavoite 6 alueella sijaitsevat (suomalaiset) kumppanit. Parhailaan pohditaan eri vaihtoehtoja jäljelle jäävän rahan sitomiseksi ennen vuodenvaihdetta. Uuden avoimen hakemuskierroksen

järjestäminen lienee kuitenkin aikataulusyistä poissuljettu.

Suomen kansallinen neuvonantava työryhmä käsittelee sihteeristön esitystä 24.8.1999 ja lopulliset päätökset kolmannen hakukierroksen hankkeista tehdään ohjausryhmän kokouksessa 2.–3.9.1999 Uumajassa.

Ohjelman maksatus- ja tarkastusmenettelyihin liittyvien avointen kysymysten ratkaisemiseksi perustettu ao. jäsenmaiden ja varainhallintoelimen välinen työryhmä kokoontui 21.5.1999 Hampurissa. Suomes- ta kokoukseen osallistuivat **Kirsi Karjalainen** ja **Harry Ekestam** sisäasiainministeriöstä. Kokouksessa sovittiin eri maissa noudatettavista menettelyistä maksatuspyyntöjen osalta sekä EU:n varainhallintoasetuksen 2064/97 mukaisen tarkastustoiminnan järjestämisestä. Asiaa koskevat sihteeristön ja (Suomen osalta) sisäasiainministeriön ohjeet toimitetaan kaikille projektipartnereille.

Harry Ekestam

Pohjoisen Periferian Artikla 10 -ohjelman neljännen hakukierroksen hankkeista päätettiin

Ohjelman neljäs hakukierros päättyi 19.3.1999. Hakemuksia saatiin yhteensä 14. Päähakijan mukaan jaoteltuna hakemukset jakautuivat seuraavasti: Suomi 9, Ruotsi 1, Norja 2 ja Skotlanti 2. Puolessa hankkeista oli kumppaneita kaikista maista ja lopuissa hankkeissa kolmesta maasta. Ohjelman hallintomallin mukaisesti kansalliset neuvonantavat ryhmät (NRAG) käsittelevät ensin hankkeita ja antavat niistä lausuntonsa, jonka jälkeen sihteeristö valmistelee esitykset yhteistä seuranta- ja hallintokomiteaa (PMC) varten. Suomen NRAG käsittelee hakemuksia 23.4. ja antoi myönteisen lausunnon kuudesta hankkeesta.

Ohjelman seuranta- ja hallintoko-

mitteä käsittelee hankkeita kokouksessaan Tromssassa 10.–11.5.1999. Puheenjohtajana toimi **Agneta Spetz** Ruotsista. Suomea edustivat **Harry Ekestam**, **Esko Lotvonen** ja **Risto Poutiainen**. Arvioiduista 14 hankkeesta hyväksyttiin viisi (yksi suoraan ja neljä määrätyn ehdoin), kahdeksaa kehoitettiin jättämään uusi hakemus ja yksi hylättiin. Tietoa hyväksytyistä hankkeista löytyy ohjelman kotisivulta (ks. jäljempänä). Neljän hakukierroksen jälkeen on yhteensä valittu rahoitettavaksi 21 hanketta. Kesäkuun puoliväliin mennessä oli sidottu noin 55 % ohjelmärahoituksesta (ml. mikroprojektit ja Northern Potential -hanke).

Komitea käsittelee myös ohjelman

toteuttamistilannetta ja muutostarpeita (ei vielä päätöksiä), sihteeristön ja tukiryhmän toimintaa, ohjelman seuranta, Northern Potential -hanketta (nimettiin PMC:n jäsenistä koostuva ohjausryhmä) ja seuraavaa ohjelmakautta. Lisäksi vahvistettiin sihteeristön tekemät mikrohankepäätökset sekä päätettiin muutoksista kahteen hyväksytyyn projektiin (päähakijan vaihdos, budjetin muutos) ja seuraavista kokouksista.

Ensimmäinen projektivetäjäseminaari pidettiin 23.–24.5.1999 Edinburghissa. Seminaarissa oli edustettuna 17 hanketta, eli pääosa tähän asti hyväksytyistä 21:stä hankkeesta.

➤ ➤ ➤

ta. Tilaisuuteen osallistuivat myös sihteeristö sekä hallintoelinten skotlantilaisia jäseniä. Ensimmäisen päivän ohjelma painottui ohjelmaesityksilyihin. Toisena päivänä käsiteltiin hankkeiden seuranta ja arviointia, raportointia, kumppanuutta sekä budjettikysymyksiä. Kaiken kaikkiaan tilaisuutta pidettiin erittäin hyödyllisenä ja onnistuneena.

PMC:n käynnistämän Northern Potential -hankkeen johtoryhmä piti 28.5.1999 Tukholmassa yhteiskokouksen toteuttajaksi valitun Nordregio-laitoksen edustajien kanssa. Kokouksessa käsiteltiin tarkennettua työsuunnitelmaa, erityisesti hankkeen analyysiosaa sekä aluetason näkemysten huomioinnista skenaarioiden muodostamisesta ja arvioinnista. Päätettiin pitää hankkeen päätösseminaari 29.11.1999 Suomessa PMC:n kokouksen yhtey-

dessä (ks. jäljempänä).

Mikroprojektien hakuaika päättyi toukokuun lopussa. Yhteensä saatiin runsaat kolmekymmentä hake- musta. Kesäkuun puoliväliin mennessä oli tehty parikymmentä myön- teistä päätöstä.

Meneillään oleva viides hakukierros päättyi 16.7.1999. Suomen NRAG käsittelee saatuja hakemuksia 20.8.1999 ja hankkeista päätetään PMC:n kokouksessa Skotlannissa 26.–27.9.1999. Ohjelman kuudes ja viimeinen hakukierros päättyi 15.10.1999. Siihen saaduista hanke- hakemuksista päätetään PMC:n kokouksessa 28.–29.11.1999 Suomes- sa (paikka päätetään myöhemmin).

Ohjelmaa koskevaa tiedotusai- neistoa sekä hakulomakkeet ja täyt- töohjeet ym. löytyvät ohjelman ko- tisivulta:

[www.scotnordic.com/
northernperiphery.](http://www.scotnordic.com/northernperiphery)

Ohjelmatietoa/esitteitä saa myös ohjelman pääsihteeristöstä Oulusta

Mika Rantakokko;
puh.: (08) 321 4080;
sähköposti:
mika.rantakokko@ppl.reg.fi;
fax: (08) 321 4055

ja Suomen neuvoo-antavan työryh- män sihteeristöstä Lapin liitosta

Jouko Jama;
puh.: (016) 330 1231;
sähköposti:
jouko.jama@lapponia.reg.fi;
fax: (016) 346 658.

Harry Ekestam

URBAN-yhteisöaloitteiden seurantakomitea kokoontui

URBAN-seurantakomitea piti kokouksensa 28.5.1999 Vantaalla. Seur- antakomitea hyväksyi Yhdyskunta- suunnittelun tutkimus- ja koulutus- keskuksen (YTK), Helsingin yliopis- ton Vantaan Täydennyskoulutuslai- toksen, Helsingin yliopiston sosiaa- lipolitiikan laitoksen ja LT-konsult- tien yhteistyönä tekemän URBAN-

arvioinnin. Raportti julkaistaan myö- hemmin sisäasiainministeriön alue- kehitysosaston julkaisusarjassa.

Seurantakomitea totesi URBAN- ohjelmien rahoituksen edenneen hyvin. Toukokuuhun mennessä Joensuun EU-rahoituksesta oli sidot- tu 90 % ja vuotta myöhemmin käyn- nistyneen Helsingin sekä Vantaan

EU-rahoituksesta 79 %.

Lisäksi hyväksyttiin Joensuun sekä Helsingin ja Vantaan vuosira- portit 1998 ja indeksointivarojen kohdistamiset. Seurantakomitea päätti aloittaa valmistelut URBANien ex post -arvioitsijan valitsemiseksi. Valinta tehdään seuraavassa koko- uksessa, joka pidetään marraskuus- sa Joensuussa.

Mika Honkanen

Muuta

SPP–Twinningien sopimuksia sorvataan

Alue-Integraattorissa 2/99 kirjoit- tettiin rakenerahastoihin liittyvien Twinning-hankkeiden vaiheista. Suomalaisten roolit ovat keskeisiä erityisesti Liettuan ja Latvian hank- keissa, joissa suomalaisilla on veto- vastuu. Suomalaisilla on rooli myös Viron ja Unkarin hankkeissa, joiden maasopimukset käsitellään heinä- kuun ohjauskokouksessa Brysselis- sä. Hankkeet aloitettaneen syyskuun alussa. Virossa vastuullisena vetäjä- nä toimii Irlanti ja Unkarissa Ranska. Nopea valmistelu ei edesauttanut hankesuunnitelmien valmistelua ja ne kaivannevat vielä pientä hiomis- ta. Silti Euroopan komissio antaa luvan hankkeiden aloittamiselle.

Suomalaisten vastuulla olevan

Liettuan hankkeen kokonaisbudjet- ti on 810 000 EUroa ja sen kesto on 15 kuukautta. Hankkeessa käy- tetään kahden pitkäaikaisen suoma- laisasiantuntijan panosta ja useita lyhytaikaisia asiantuntijoita. Sopi- musta on valmisteltu viime viikko- jen ajan tiiviissä yhteistyössä liettua- laisten kanssa. Se on määrä saada hyväksytyksi seuraavan kerran heinäkuun jälkeen syyskuussa ko- koontuvassa ohjausryhmässä. Sama- an hyväksymisajankohtaan tähdä- tään myös samanaikaisesti valmistel- luissa Latvian hankkeissa. Niissä toi- mii yksi suomalainen pitkäaikainen asiantuntija sekä useita lyhytaikaisia asiantuntijoita.

Sopimusneuvottelut ovat olleet

opettavainen prosessi. Komissio on jakanut sopimuksen valmistelupros- sessin tehtäviä eri organisaatioiden välille seuraavasti: kukin toteuttaja- maa valmistelee sopimusluonnok- sen kohdemaan kanssa (esim. Suo- mi ja Latvia), jonka jälkeen se toimi- tetaan EU:n edustustoon kohde- maassa. Edustuston tehtävänä on hioa sopimus niin valmiiksi ettei ko- mission ohjausryhmän tarvitse kuin tehdä pintapuoliset tarkistukset suunnitelmaan. Tämä tehtävien jako on kuitenkin vasta kypsyyssä ja asiantuntemus edustustoissa kasvaa vähitellen. Toukokuussa Brysselin ohjausryhmässä tarkistettiin seitse-

Potsdamin epävirallisen ministerikokouksen (10.–11.5.1999) päätelmistä aiheutuvat jatkotoimet

Saksan järjestämässä epävirallisessa ministerikokouksessa Potsdamissa 10.–11.5.1999 hyväksyttiin Euroopan aluesuunnittelun ja aluekehityksen suuntaviivat (European Spatial Development Perspective, ESDP). Komitean kokouksessa käytiin läpi ministerikokouksen päätelmistä aiheutuvat jatkotoimet.

Euroopan aluesuunnittelun seuranta-verkon (European Spatial Planning Observatory Network, ESPON) jatkosta komission edustaja **Leygues** sanoi, että INTERREG III:n puitteissa voitaisiin luoda seuranta-järjestelmä (observatory for transnational co-operation). ESPON-valmistelua varten perustettiin pieni valmisteluryhmä, jota vetää Luxemburg. Mukana ovat ainakin UK, Portugali ja Suomi. UK ilmoitti ministeri **Cabornin** tukevan tätä valmistelua kovasti. Väkiraportti tulee seuraavaan komitean kokoukseen 19.–20.7.

Saksa on valmistellut kilpailua "Euroopan tulevaisuuden alueista (region)". Tavoitteena on päästä aitoon eurooppalaiseen kilpailutilanteeseen ja luoda yhteyksiä ESDP-työhön. Kilpailu järjestetään vuonna 2001. Saksa hoitaa asiaa eteenpäin yhdessä Ranskan, Italian ja ko-

mission kanssa. Komissiolla ei ole mahdollisuutta myöntää rahapalkintoja, mutta kunniamaininta voidaan antaa.

Tampereen epävirallisen ministerikokouksen valmistelu

Valmistelu etenee ESDP- ja aluesuunnittelujatkotyön osalta seuraavasti: Suomi esitteli laatimansa kaksi Euroopan aluesuunnitteluyhteistyön jatkamista koskevaa toiminta-ohjelmaa:

- ESDP-suuntaviivojen soveltamista toteuttamisohjelma (ESDP Action Programme 2000–2005) sekä
- keskustelupaperin tulevaisuuden toimintalinjoista (Discussion Paper on European Future Co-operation in Spatial Planning and Development).

Suomen esittämien asiakirjojen valmistelu jatkuu ja Tampereen epäviralliselle ministerikokoukselle (4.–5.10.1999) esitettävien ohjelmien luonnoksia käsitellään myös seuraavassa komitean kokouksessa.

Muistiot otettiin myönteisesti vastaan. Käydyn keskustelun pohjalta muistioita korjataan lisäten niihin

- kuvaus strategisesta taustasta ja komitean roolista terävöittäen sanomaa ja selventäen EU-tason ja kansallisen tason toimenpiteiden roolia.
- Suomi myös tarkentaa seuraavaan komiteaan mennessä toteuttamisosan aikataulutusta neuvotellen tulevien pj-maiden valmisteluvastuista jatkotyössä.
- Valmistelu kaupunkien kehittämisen osalta etenee seuraavasti: Seuraavaan komitean kokoukseen vietään kommentoitavaksi Suomen valmistelussa oleva Urban Exchange Initiative (UEI) III -raportti. Raportoinnista neljän puheenjohtajakauden aikana valmistellaan myös yhteenveto johtopäätöksistä.
- UK ilmoitti kiinnostuksen heidän tahollaan koko ajan kasvavan kaupunkien kehittämiskysymyksiin ja piti vahinkona, ettei UEI-kokemuksen vaihto jatku Suomen jälkeen.
- Puheenjohtaja **Selke** halusi, että UEI-prosessi linkattaisiin rakennerrahasto-ohjelmatyöhön, ESDP-jatko-

työhön ja URBAN-yhteisöaloitteeseen. Tampereen kokoukseen tarvitaan poliittinen kaupunkiasiakirja, josta voitaisiin kunnolla keskustella. Aikaisempien asiakirjojen osalta (Noordwijk, Glasgow) ei ole käyty kunnan keskustelua.

Komission edustaja **Kastrissianakis** totesi, että olisi mielenkiintoista kuulla jäsenmaiden käsityksiä tavoiteohjelmien valmistelusta, koska niihin sisältyy EU:n tärkein kaupunkipoliittinen sisältö. Urban Exchange -aloite on hyödyllinen prosessi. Hän kytkee työn komission Framework-asiakirjan kokemustenvaihtokategoriaan. Kastrissianakis arveli viimeistään Millenium-kokouksessa olevan mahdollista kertoa enemmän Framework for Action -prosessista.

URBAN-yhteisöaloitteesta Kastrissianakis kertoi, että alustavasti on suunniteltu aloitteen piiriin tulevan isojen kaupunkien ongelma-alueiden lisäksi myös pieniä ja keskisuuria kaupunkeja. Ohjelmaehdotuksen tulee olla innovatiivinen, edistää eri toimien koordinoitua eikä komissio aio tukea hajanaista projektia (dispersion of efforts). URBANIN yksi perustava toimintaperiaate on toiminnan organisoiminen yhtenäisellä alueella (unity of space), joten todennäköisesti kaukana toisistaan olevia kaupunkialueita ei voitane yhdistää samaan projektiin.

INTERREG III

Kastrissianakis totesi, että INTERREG III B:ssä voi käyttää hyväkseen jo muodostuneita hyviä INTERREG II C -yhteistyöalueita, tosin joillakin alueilla tarvitaan tarkistuksia. Olemassa olevia hallintomalleja tulee voida jatkossakin käyttää, jos ne ovat toimivia. Komissio katsoo velvollisuudekseen koordinoida jatkossa nykyistä paremmin käytössä olevat rahoitusvälineet.

Luonnos yhteisöaloiteohjelmien suuntaviivoiksi (guidelines) valmistunee heinäkuussa ja hyväksyttyneen ennen vuoden loppua, jolloin uudet yhteisöaloiteohjelmat jätettäisiin sisään 31.3.2000 mennessä ja komissio hyväksyisi ne ennen vuoden 2000 loppua.

Ulla Blombergb

män sopimusta, joista vain kaksi hyväksyttiin ja nekin ehdollisina. Tämä kertoo jotakin sopimusten valmistelun nopeudesta, edustustojen arviointikyvystä ja toisaalta myös ohjeiden selkeydestä. Kuten aiemminkin on todettu, on Twinning-toiminta hitaasti vakiintumassa ja vuoden loppupuolella käynnistyvissä hankkeissa on jo kokeneita toimijoita opastamassa uusia Twinning-partnereita.

Twinningin SPP-hankkeista lisätietoja antaa

projektitutkija Taavi Erkkola
(puh.: (09) 160 4533,
e-mail:
taavi.erkkola@sm.intermin.fi).

Taavi Erkkola

Venäjän aluepolitiikan lähtökuopat

Venäjän hallitus on käynnistänyt EU:n kanssa 3-vuotisen TACIS-projektin, jonka tavoitteena on:

- lainsäädäntökehyyket Federaa-tion aluepolitiikalle;
- objektiivinen pohja keskuksen ja alueiden välisille fiskaalisille suhteille (verojen jako, avustukset jne.);
- aluepolitiikasta vastaavien federaatiotason instituutioiden luominen ja aluepoliittisten ohjelmien kehittäminen;
- toimiva aluepoliittinen tietokanta ja informaatiojärjestelmä;
- venäläisten virkamiesten ja asiantuntijoiden koulutus aluepolitiikan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Aluepolitiikan ja sen instituutioiden lisäksi kyse on yhtä paljon keskusvallan toimintatapojen muuttamisesta niin, että subjektien muuttunut asema — itsehallinto — toteutetaan myös käytännössä.

Venäjä kaipaa pitkävaikutteisia ratkaisuja liittovaltiota vaivaaviin separatistisiin pyrkimyksiin, keskuksen ja alueiden välisiin jännitteisiin sekä ammottaviin alueiden välisiin kehitys- ja elintaseroihin. Nyt vahvimman alueen BKT/asukas on 18 kertaa suurempi kuin heikoimman, käytettävissä olevissa tuloissa ero on 13-kertainen jne. Alueelliset tasapainotomuudet ja niiden eri purkautumis- muodot eivät ole demokratiassa tukahdutettavissa entisin keinoin.

Toisaalta uuden Venäjän aikana harjoitettu keskuksen ja subjektien (89 aluetta mukaan lukien Tsetsenia) välinen ad hoc "sopimus-federalismi" on johtanut perustuslain vastaisesti alueiden oikeudelliseen eriarvoisuuteen. Voimavarojen jakamisessa ei ole saavutettu tyydyttävää objektiivisuutta; toiminta ei ole läpinäkyvää eikä sovittuihin sääntöihin perustuvaa. Se on kyllä toteuttanut tulonsiirtotavoitteet federaation budjetista alueiden budjetteihin, mutta enemmänkin henkilösuhteisiin ja poliittisiin (vaalinalussiirot) suhdanteisiin kuin systematiikkaan perustuen. Raha on hulahtanut omille teilleen tapaus- ja kertavaikutteisesti; ohjelmatavoitteita ei ole koskaan asetettu. Lopputulosta täydentää kehittymätön tilintarkastus ja satumanvarainen tulosten seuranta.

Hallinnon — yhä jatkuvaa — sekavuutta aluekehitysasioissa kuvaa edestakainen ministeriöiden reformointi:

- **TSEARNOMYRDININ** hallituk-

ssa TACIS-projektimme sijoitettiin kansallisuuksien ja federatiivisten suhteiden ministeriöön, jossa aluepolitiikka nähtiin lähinnä eri kansallisten vähemmistöjen (tasavallat, autonomiset alueet) seurantana ja poliittisena ohjauksena.

- Seuraavassa, **KIRIENKON** hallituksessa, edettiin kohti aluepolitiikan institutionaalista uudistamista muuttamalla ministeriön nimi alue- ja kansallisuuspolitiikan ministeriöksi. Myös ministeriön asema aluepoliittisena toimijana vahvistui ja tähän liittyen sen työjärjestystä ruvettiin uudistamaan (ei tosin koskaan valmistunut). Näitä toimia pidettiin ensimmäisinä harkittuina askelina kohti aluepoliittisten tehtävien kokoamista ja yhteensovittamista.

- **PRIMAKOVIN** hallitus pani vielä paremmaksi: nimi muuttui aluepolitiikan ministeriöksi. Etniset asiat lohkaistiin omaksi ministeriöksi ja pohjoisten alueiden kehittämisen valtionkomitea yhdistettiin aluepolitiikan ministeriöön (poliittisten erimielisyyksien johdosta uusi työjärjestys ei taaskaan valmistunut 8 kuukaudessa)

- Uusin, **STEPASHININ** hallitus, yhdisti jälleen aluepolitiikan ministeriön (alue- ja kunta-asiat) ja kansallisuuksien ministeriön. Nimikin on uusi eikä sisällä enää viittausta aluepolitiikkaan: federatiivisten asiain ja kansallisuuksien ministeriö. Lisäksi pohjoisten alueiden kehittämisasiat erotettiin hoidettavaksi valtionkomiteassa (= ministeriöstatus) entisellä nimellään. Ministeriön työjärjestys on taas tekeillä...

Nykyään Venäjällä ei ole aluepoliittista lainsäädäntöä. Toisaalta maan omat aluepoliittikot huomauttavat, että solidaarisuuden tunnetta heikompia alueita kohtaan — tai selvälinjaista poliittista painetta — ei itse asiassa ole olemassa; puuttuu traditio. On vain hillitön kilpailu etuoikeuksista ja federaation budjettirahoista. He korostavat, että federaation monikansallisuus ja edelleenkin suunnaton laajuus vielä vaikeuttavat tällaisten seikkojen tiedostamista, kun talouskriisi samaan aikaan on tosiasia kaikilla alueilla.

Neuvostojärjestelmässähän ei tunnettu alueitten omaehtoista kehittämistä. Viisivuotissuunnitelmat oli jaettu yli sadan ministeriön ja valtionkomitean välillä keskitetysti toteutettaviksi. Kukin niistä kehitti omaa teollista "klusteriaan" omine jättikombinaatteineen; niiden johta-

jat taas huolehtivat taitonsa, harrastuksensa ja varojensa mukaisesti paikallisesta infrastruktuurista ja paikallisista sosiaalisista tarpeista (päiväkodit, klinikat, kulttuuritilat, kunnallistekniikka, lomakeskukset jne.).

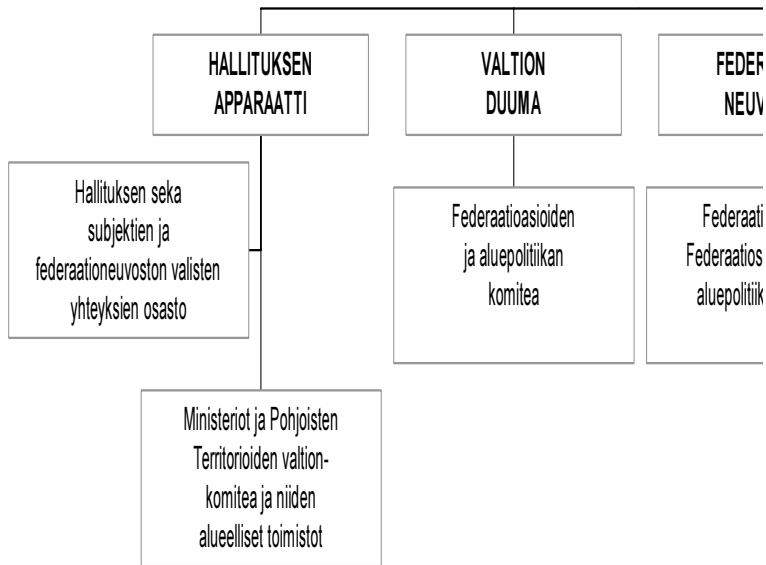
Maassa on nykyään kyllä hyvin lukuisa määrä valtioelimiä, joilla on erilaisia alueisiin liittyviä (päällekkäisiäkin) tehtäviä. Presidentin hallintoaparaattiin kuuluu kaksi tällaista osastoa sekä presidentin nimeämät täysivaltaiset edustajat subjekteissa. Duumalla ja Federaationeuvostolla (joka koostuu yksinomaan subjektien kuvernööreistä ja niiden lainsäädäntöelinten edustajista) on molemmilla aluekysymyksiä käsittelevä komiteansa. Pääministerin aparaattiin kuuluu niin ikään yksi aluepoliittinen osasto sen lisäksi, että ainakin kolme ministeriötä hoitaa aluepoliittisia tehtäviä. Talousministeriön rooli aluepolitiikassa entisenä keskuksuunnitteluvirastona (GOSPLAN) on jopa vahvempi kuin nyt TACIS-projektilla tuettu ministeriö. Useimmilla ministeriöillä/valtionkomiteoilla on subjektien alueella myös omat virastonsa.

Ministeriöiden kanssa samalla hierarkiatasolla oleva pohjoisten alueiden kehittämisen valtionkomitea alueellisine virastoineen on historialtaan erikoinen: vuoteen 1995 saakka se oli yksi kansallisuuksien ja federatiivisten suhteiden ministeriön osastoista, samoin Primakovin hallituksen aikana, ja tästä lähtien taas erillään. Pohjoisiksi luokitellut territoriot kattavat noin 2/3 maan pinta-alasta ja 20 miljoonaa asukasta (asiantuntijat arvostelevatkin, että tähän ryhmään on sijoitettu jo alueita, jotka eivät siihen objektiivisin kriteerein kuuluisi). Pohjoisen tukemiseksi on olemassa lainsäädäntö, mutta venäläiseen tapaan sille ei ole budjetissa katetta.

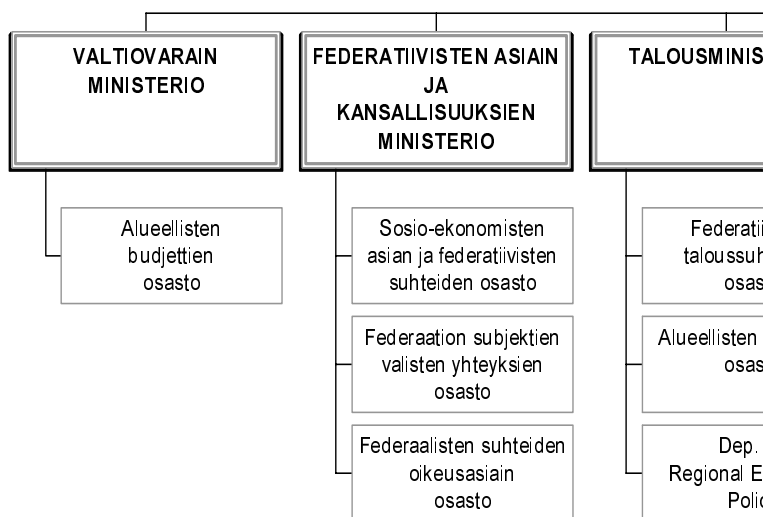
Itse asiassa Venäjän federaation ministeriöillä, valtionkomiteoilla ja muilla virastoilla on subjekteissa enemmän työntekijöitä kuin subjektien omassa hallinnossa konsanaan.

Toimintakirjauutta kuvaa lisäksi se, että presidentti on ukaseilla käynnistänyt hyvin lukuisia federaationlaajuisia erillisohjelmia (kampanjoita) eri ministeriöiden toteutettavaksi. Näiden ja hallituksen ministeriöiden toimien väliltä puuttuu kuitenkin koordinaatio — ohjelmilla on pystytty hoitamaan vain kuumimpia päiväkohtaisia ongelmia, jos niitä-

FEDERAATIOTASON TOIMIJAT ALUEPOLITIIKASSA I

FEDERAATIOTASON TOIMIJAT ALUEPOLITIIKASSA II

kään. Näin on ennen muuta siksi, että useimpien ohjelmien toteuttamiseen ei ole ollut osoittavia varoja (vrt. pohjoiset alueet). Arkipolitiikassa näytävät eleet ovat tärkeämpiä kuin toteuttamiskelpoiset. Lisäksi sen valinta, mitä lopulta kustakin ohjelmasta käytettävissä olevin varoin pystytään toteuttamaan (ja missä), on lailla sääntelemätöntä poliittisten barter-kauppojen kenttää, ja julkisuuden ulkopuolella. Kaikkien toimien yhteisvaikutus on usein lopulta ristiriitainen ja alue-eroja syventävä.

Käynnistetty projekti ei näin ollen voine epäonnistua kehittämis-

kohteiden löytämisessä. Toinen asia on, miten lainsäädäntöä ja muita viranomaistoimia edellyttävät uudistusehdotukset saadaan hyväksytyksi duumassa ja hallituksessa, joiden yhteistyö on ollut tukkoista viime vuosina.

*Arto Luhtala
Team Leader
(Hallitusneuvos SM; virkavapaalla)
E-mail: arto@aha.ru*

PROJEKTI:

Tacis EDRUS 9602:
Regional policy addressing economic, social and legal asymmetries in the Russian Federation c/o Ministry of Federal Affairs and Nationalities
(ei vakiintunutta engl. käännöstä)

Vuoden toinen NÄRP-kokous

Vuoden toinen NÄRP-kokous pidettiin 19.5.1999 Kööpenhaminassa. Kyse oli työvaliokunnan kokouksesta ja Suomea edusti **Harry Ekeström** sisäasiainministeriöstä. Kokouksessa käsiteltiin uuden pohjoismaisen aluepoliittisen yhteistyöohjelman ensimmäistä koottua luonnosta. Kirjoitustyöstä on vastannut norjalainen konsultti **Sverre Sogge**, joka osallistui kokoukseen. Pyrkimyksenä on ollut laatia aikaisempia ohjelmia huomattavasti tiiviimpi (15–20 liuskaa) ja operationaalisempi ohjelma. Käsitelty luonnos vastasi jo melko hyvin tätä tavoitetta, mutta katsottiin että ohjelman poliittista relevanssia ja ohjauvuutta voisi edelleen terävöittää. Ohjelman pitäisi kytkeytyä selvemmin pohjoismaisen yhteistyön kolmeen pilariin: pohjoismaiden sisäiseen yhteistyöhön, lähi-

alueyhteistyöhön ja EU-yhteistyöhön. Lähialueyhteistyöhön toivottiin laajempaa sisältöä (koulutuksen ohella). Skotlantiyhteistyön rooli ja sisältö on edelleen epäselvä. Eräät NÄRP:n jäsenet katsoivat että ohjelman tulisi paremmin heijastaa toimintaympäristössä tapahtuneita dramaattisia muutoksia. Yleiskeskustelun jälkeen kommentoitiin luonnosta yksityiskohtaisemmin luku luvulta. Käydyn keskustelun perusteella konsultti laatii uuden luonnoksen, jota käsitellään NÄRP:n seuraavassa kokouksessa.

Yhteistyöohjelman lisäksi kokouksessa käsiteltiin ja hyväksyttiin Länsipohjolarahaston vuosiraportti sekä esitys siitä, että rahasto voisi vastaanottaa ns. aluelainaa Pohjoismaiden Investointipankilta.

NÄRP:n seuraava kokous pide-

tään 28.–29.6.1999 Islannissa. Samassa yhteydessä pidettäväksi suunniteltu pohjoismaiden alueministerien kokous on peruttu. Uudeksi päivämääräksi on kaavailtu 10.11.1999, Pohjoismaiden Neuvoston istunnon yhteydessä Tukholmassa. Asiasta päätetään Islannin kokouksessa. Päätettiin myös, että jatkossa pyritään jokaiseen NÄRP:n kokoukseen sisällyttämään kaksi ”ulottuvuutta”: normaalit kokousasiat sekä jokin teema, esim. yhteiskokous rajaseutuyhteistyöalueiden, Nordregion hallituksen, skottilaisen yhteistyöosapuolen, Baltian maiden aluepoliittisten viranomaisten tai EU-edustustojen aluepoliittisten asiantuntijoiden kanssa.

Harry Ekeström

Pohjoismainen rajaseutufoorumi

NÄRP:n toimesta on jo useamman vuoden ajan järjestetty 2–3 kertaa vuodessa rajaseutuyhteistyötä koskevia keskustelutilaisuuksia (Gränsregionalt Forum). Tilaisuuksiin on kutsuttu edustajia PMN:n osarahoittamien rajaseutuyhteistyöalueiden sihteeristöistä, niihin kytkeytyvistä INTERREG-sihteeristöistä, ao. ministeriöistä sekä LACE-konttoreista (Sönderjylland, Vaasa). Tilaisuuksissa on käsitelty ajankohtaisia asioita mutta myös paneuduttu strategioi-

den ja toimintaohjelmien laadintaan, toteuttamiseen ja seurantaan, projektityön saloihin jne. Tilaisuuksien vetäjinä ovat toimineet PMN:n aluepoliittinen käsittelijä sekä Juutinrauman yhteistyön sihteeri **Bjarne Andersen**. ”Foorumi” on koettu onnistuneeksi yhteistyömuodoksi.

Viimeisin tämän tyyppinen tilaisuus järjestettiin 7.–8.6.1999 Kööpenhaminassa. Se oli samalla ensimmäinen, jota veti PMN:n uusi aluepoliittinen käsittelijä **Hans Nyström**.

Tilaisuudessa käytiin läpi eri INTERREG-ohjelmien toteuttamistilanne ja ohjelmien sulkemiseen liittyviä asioita sekä INTERREG III -valmistelu ohjelma-alueilla. Lisäksi käsiteltiin, ao. konsultin johdolla, PMN:n tilaama selvitystä hallinnollisista rajaesteistä sekä valmisteilla olevaa uutta pohjoismaista aluepoliittista yhteistyöohjelmaa (vrt. NÄRP-kokousta koskeva artikkeli).

Harry Ekeström

Pohjoismaisia julkaisuja

Nordregion julkaiseman North-lehden ilmestyminen on viime vuoden pitemmän katkoksen jälkeen pyritty saamaan jälleen normaaliksi (6 numeroa vuodessa). Aikaisempaa teema-painotteisuutta on vähennetty ja jokainen numero heijastaa nykyään laaja-alaisesti Nordregion toimintakenttää. Jokaisessa numerossa on myös uutisia Nordregion toiminnasta. Alue-Integraattorissa 1/99 esitellyn North 2–3/98 jälkeen on ilmestynyt kolme numeroa, jotka esitellään seuraavassa.

North 4–5/98 sisältää useita Nordregion omien tutkijoiden kirjoittamia artikkeleita. Nogränin pe-

rinteitä jatkaen **Tomas Hanell** analysoi laajasti 90-luvun työllisyyskehitystä pohjoismaissa. **Kai Böhme** arvioi ESDP-asiakirjaa (Noordwijkin versiota) pohjoismaisesta näkökulmasta ja löytää useita puutteita. **Tagge Wiklund** tarkastelee pohjoismaista kaupunkia eurooppalaisessa viitekehityksessä ja näkee useita eroja, jotka tulisi ottaa huomioon yleisessä ”kaupunkiteoriassa”. Muissa artikkeleissa käsitellään taloudellisen muutoksen hyvinvointivaikutuksia Baltian maissa (Kuddo), Oulun yliopistossa kehitettyä uudentyypistä kartografista menetelmää asutusrakenteen kuvaamiseksi (Rusanen,

Muilu, Colpaert, Naukkarinen) sekä teollisuusyritysten linkittymisen merkitystä alueelliselle kehitykselle (Brown).

North 6/98 (kannessa virheellisesti 6/99) sisältää lehden toimittajien **Lars Hedegaardin** ja **Bjarne Lindströmin** tilannearvion Pohjoisen Ulottuvuuden politiikasta. Joskin Suomen aloitteen vastaanotto EU:ssa ei ole ollut kovin innostunut, kirjoittajat pitävät kuitenkin merkittävänä että ”pohjoisuuden” käsite on nyt sisällytetty Unionin dokumentteihin. Muissa artikkeleissa käsitellään kulttuurin merkitystä Euroopan taloudellisessa yhdentymisessä (Kreutzkam), ympäristöllisesti

jatkuu s. 13 >>>

MUU KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

OECD:n aluekehityskomitean kokous 17.–18.5. ja kaupunkipolitiikkatyöryhmän kokous 19.5.

OECD:n neuvoston 20.1.1999 hyväksymä uusi aluekehityskomitea (Territorial Development Policy Committee TDPC) piti ensimmäisen kokouksensa 17.–18.5. ja kaupunkipolitiikkatyöryhmä 19.5. Pariisissa. Uuden komitean perustaminen on merkittävä saavutus ja käytännön esimerkki alueellisten kysymysten kasvaneesta painoarvosta. Komitean yhteyteen perustetaan kolme työryhmää aiheina kaupunkipolitiikka, maaseutupolitiikka ja tilastot. Lisäksi komitea työskentelee yhteistyössä paikallisen talouden ja työllisyyden kehittämisohjelman, LEED, kanssa.

Komitean työn painopisteitä ovat alueelliset kehittämissäpolitiikat ja tulevaisuuden näkymien arviointi. OECD:n aluekehityskatsauksia (reviews) ehdotettiin ulotettavaksi koskemaan valtioiden lisäksi myös yhä enemmän aluetasoa. Vaikka sihtee-

ristön valmisteleman työsuunnitelman päälinjoihin oltiin tyytyväisiä, tuli työsuunnitelmaan niin paljon muutoksia ettei sitä vielä hyväksytty, kuten ei myöskään alatyöryhmien mandaatteja. Komitea pitää seuraavan kokouksensa joulukuussa 1999.

Kaupunkipolitiikkatyöryhmä keskusteli oman työnsä sisällöstä. Työryhmä edistää tapaustutkimuksia, seminaareja, konferensseja ja raportteja kaupunkien kilpailukykyisyyttä ja kestävästä kehityksestä. Kokonaisvaltainen asioiden tarkastelu ja poikkisektoraalinen näkökulma on tarpeen.

Työsuunnitelma jaettiin kuitenkin kahteen ulottuvuuteen. Kaupunkien kestävästä kehityksestä koskevien tutkimusten alle koottiin 1) kasvavien ja hajaantuvien kaupunkien hallin-

nointiin liittyvät verotukselliset, liikeelliset yms. kysymykset, 2) ns. brownfields-alueiden (esimerkiksi entisten teollisuusalueiden) ottaminen asumiskäyttöön ja 3) ns. keskipitkän aikavälin kysymykset koskien väestön ikääntymistä kaupunkialueilla, muuttoliikettä maaseutu- ja kaupunkialueiden välillä sekä erityyppisten ja -kokoisten kaupunkien taloudellisia kysymyksiä liittyen globalisaatioon, teknologian kehitykseen ja väestökysymyksiin.

Kilpailukykyiset kaupungit -ulottuvuuteen kuuluvat 1) laajasti tietoon, oppimiseen ja kulttuuriin liittyvät asiat ja 2) kaupunkialueiden infrastruktuurikysymykset strategisina maankäyttökysymyksinä. Yksi fokusointi on tarkastella suurkaupunkeja globaalina talouden solmukohdina.

Mika Honkanen ja Heli Saijets

KANSALLINEN ALUEPOLITIikka

Mökkiläisten etätyökampanjalla elinvoimaa maaseudulle

Alueellisen keskittymisen tasaamiseksi tarvitaan enemmän työtä tietotekniikan hajauttavien vaikutusten aikaansaamiseksi. Nyt tietotekniikka on enemmän keskittännyt kuin hajauttanut. Tietotekniikkaan sisältyvä mullistava asia on kuitenkin huikaiden mahdollisuuksien avautuminen työn tekemiselle missä vain.

Myös syvä maaseutu voi hyötyä tietotekniikan hajauttavista vaikutuksista. Eräissä suhteissa sen mahdollisuudet tähän ovat jopa hyvät.

Saaristoasiain neuvottelukunta toteuttaa kuluvana vuonna yhdes- sä etätyön teemaryhmän ja 150 kunnan kanssa mökkiläisten etätyökampanjan. Sen tarkoituksena on hyödyntää laajaa mökkeilyä, tietotekniikkaa ja työelämän muutoksia maaseudun mahdollisuuksina. Tavoitteena on saada 20 000 uutta mökkiläistä tekemään jossain määrin etätyötä niiden 20 000 lisäksi, jotka jo nyt etätyöskentelevät enemmän tai vähemmän mökillä.

Tiedotusvälineiden kautta kampanja kohdistuu kaikkiin maan 1,7 miljoonaan mökkiläiseen. Kesällä kampanja näkyy TV1:ssä ja FST:ssä tietoisuutena, Mökkitalokoot-ohjelmassa lauantai-iltaisina yhteistyökumppanina sekä kuuluu kaupallisissa radioissa suomen- ja ruotsinkielisinä mainosiskuina. Kunnat järjestävät kesällä mökkiläistapahtumia, joihin ne lähettävät kymmeniä tuhansia kutsuja.

Mökkiläisiä on jo haja-asutusalueilla enemmän kuin vakituksia asukkaita (900 000). Mökkeily jättää maaseudulle päivittäistavaraostoina, rakentamispäätösten ostoina ja kiinteistökauppojen kautta lähes 10 miljardia markkaa vuodessa. Näin suurista rahoista puhutaan maaseudun kohdalla aniharvoin.

Mökki säilyttää jatkossakin entisen luonnonläheisen ja yksinkertaisen elämänmuodon ja latautumispaikan luonteen. ”Mökki”, joka on usein keskitason asuntoa parempi, muut-

tuu yhä enemmän kakkosasunnoksi, jossa tehdään etätyötä viikonloppun jatkeeksi ja silloin tällöin luovia etätyöviikkoja.

Tekniset edellytykset etätyöhön mökillä ovat olemassa. Työelämän sisällön muuttuminen mahdollistaa etätyön mökillä. Tulos ratkaisee, ei paikka. Työmarkkinajärjestöjen kanta asiaan on avoimen myönteinen. Asia on työpaikkakohtaisesti työnantajan ja työntekijän välinen luottamus- ja kysymys ja se voidaan hoitaa ilman byrokratiaa, ellei sitä nimenomaan haluta.

Ihmiset liikkuvat työssään koko ajan eri paikoissa ja tekevät työtä kännyköillä, tietokoneilla tai tupakkiaskin kanteen kirjoittamalla periaatteessa koko ajan. Etätyö etenee ilman juhlallisia julistuksia luonnollisesti nyt, kun tekniset mahdollisuudet siihen ovat avautuneet.

Mukavaa mökkeilyä ympäri vuoden — myös etätyötä tehden.

Jorma Leppänen

herkkien alueiden kehittämistä ja suunnittelua eurooppalaisella tasolla (Nellemann), ympäristönäkökoh- tien sisällyttämistä taloudellisiin ke- hittämistoimiin ja hankkeisiin (Kunz) sekä liikennesektorin kustannus- säästöjen vaikutuksia Ruotsin syrjä- seuduilla (Persson, Österberg).

North 1/99 jatkaa lehden harjoit- tamaa EU:n aluesuunnitteluyhteis- työn seuranta. Tähän numeroon sisältyy komission yksikköpäällikön **Rudolf Niesslerin** haastattelu ESDP-työn jatkosta sekä **Caroline Brownin** artikkeli rajan ylittävän aluesuunnittelun tähänastisista tu- loksista ja kokemuksista. Muissa ar- tikkeleissa tarkastellaan syrjäisyyden (perifeerisyyden) mittaamista (Co- pus) sekä Kanadan uutta itsehallin- nollista pohjoista aluetta Nunavutia (Jull). Lisäksi numerossa haastatel- laan **Öystein Imsetiä**, joka jätti PMN:n aluepoliittisen käsittelijän toi- men keväätalvella. Imsetin mielestä pohjoismaisen yhteistyön pitäisi ny- kyistä selvemmin keskittyä muuta- miin, poliittisesti tärkeisiin asioihin.

North-lehden voi tilata osoitteesta:

Scandinavian University Press
Customer Services
P.O.Box 2959 Tøyen
N-0608 Oslo
puh.: +47 22 57 53 00
fax: +47 22 57 53 53

Harry Ekestam

MUUT ASIAT

SISÄASIAINMINISTERIÖN aluekehitysosastolla on haettava- na seuraavat määräaikaiset virkasuhteet:

1) Ylitarkastaja.

Ylitarkastajan tehtäviin kuuluu valmistella EU:n rakennerahastojen ta- voiteohjelmien ja yhteisöaloiteohjelmien hallinnointiin ja seurantaan liit- tyviä juridisia kysymyksiä.

Tehtävään valittavalta edellytetään oikeustieteen kandidaatin koulutus- ta, valtionhallinnon ja aluehallinnon sekä EU:n rakennerahastojen oh- jelmatyön hyvää tuntemusta, hyviä yhteistyötaitoja, atk:n käytön perus- valmiuksia (ml. PTJ) sekä hyvää englannin kielen taitoa.

2) Suunnittelija.

Suunnittelija avustaa EU:n rakennerahastojen tavoiteohjelmien ja yhteisö- aloiteohjelmien maksatus- ja sitoumusseurantaan sekä nykyisen oh- jelmakauden sulkemiseen liittyvissä tehtävissä. Tehtävään valittavalta edellytetään korkeakoulututkintoa, EU:n rakennerahasto-ohjelmien tun- temusta, hyviä atk-valmiuksia ja yhteistyötaitoja. FIMOS-järjestelmän tun- temus katsotaan hakijalle eduksi.

Tehtävät täytetään sopimuksen mukaan 1.9.1999 tai 1.10.1999 lukien 1 vuoden ajaksi.

Hakemukset palkkatoivomuksineen tulee toimittaa 16.7.1999 mennes- sä ministeriön kirjaamoon, osoitteeseen Kirkkokatu 12, 00170 Helsinki.

Lisätietoja tehtävästä:

- 1) antaa hallitussihteerin Minna-Liisa Rinne, puh. (09) 160 2997 ja
- 2) ylitarkastaja Marikki Järvinen, puh. (09) 160 3429 tai suunnittelija Kari Rouvinen puh. (09) 160 4531.

SVENSK RESUMÉ

Decenniets sista

Agenda 2000 och de nya stadgar- na för strukturfonder bekräftades av det Allmänna rådet den 21.6.1999. Därefter börjar verkställandet. Landskommunerna har gjort ett gott planeringsarbete. Finland kommer att lämna in sitt programförslag för mål 1 till kommissionen under sep- tember-månad. Förslaget för mål 2 kommer, enligt dagens läge, att läm- nas in i november-december. Det gångna året har varit exceptionellt utmanande för regional utveckling. Vid sidan om strukturfondsrefor- men har man ökat på takten för att slutföra de nuvarande målprogram- men och för att effektivera använ- dandet av de reserverade anslagen.

Ha en riktigt skön sommar!

Paavo Pirttimäki

Tidsschema för strukturfondsreformen

Efter långa förhandlingar på topp- mötet i Bryssel i mars fattade man ett beslut om strukturfondsrefor- men. Förordningstexterna blir officiellt giltiga i slutet av juni. Omedel- bart därefter, i början av juli, skickar kommissionen ett brev till medlems- länderna som bekräftar den redan tidigare kända region- och finansieringsfördelningen: områden för mål 1, medelsfördelning per medlems- stat till mål 1, 2 och 3-områden samt befolkningstaket per medlemsland inom mål 2. Därutöver bekräftar kommissionen KOR:s distribution av medel per medlemsstat samt den indikativa ISPA- och SAPARD finansieringsfördelningen mellan ansök- ningsländerna. De andra tidtabeller- na är ännu inte fastslagna. En cen- tral faktor vad tidsschemat beträffar

är tillträdandet av den nya kommis- sionen i månadsskiftet september- oktober. Kommissionens beslut gäl- lande fördelningen av medel för samarbetsinitiativ torde skjutas upp till oktober-november.

Tiina Heiskanen

Region- och kommunminister Martti Korhonen besök till kommissionen

Minister **Korhonen** gjorde sitt första besök till kommissionen den 15.6.1999. Han träffade bl.a. kom- missarie **Wulf-Mathies** och kommis- sarie **Liikanen** samt generaldirektör **Landaburu** (DG XVI). Minister Kor- honen berättade om det programar- bete som är i gång i Finland, utred- de Finlands förslag till samarbetsini-

tiativen, framför allt INTERREG, och diskuterade om det inofficiella mötet för ministrar ansvariga för regional planering och regionalpolitik, som hålls i Tammerfors den 4.–5.10.1999.

Risto Tienari

■ Beredning av INTERREG III

Beredningen av de nya gemenskapsinitiativen, INTERREG medräknad, är en del av strukturfondsreformen. Det mer specifika innehållet av samarbetsinitiativet stadgas inte i den allmänna förordningen, utan i särskilt utarbetade riktlinjer som kommissionen godkänner. Enligt den nya förordningen kommer det att i slutet av denna period finnas fyra samarbetsinitiativ istället för de gamla 13. Dessa fyra är INTERREG, LEADER, EQUAL och URBAN. Var och en finansieras från en enda fond. För de strukturfondsmedel som finns att få för perioden 2000–2006, adresseras 5,35 % till nya gemenskapsinitiativ. Av dessa går 0,35 % till URBAN och de resterande 5 %, d.v.s. 9,75 miljarder euro fördelas mellan de tre andra initiativen.

Harry Ekestam

■ Expertbesök till Tjeckiens förvaltning

Under ledning av **Mårten Johansson**, bekantade sig sex tjänstemän från avdelningen för regional utveckling med EU:s konvergensstrategi och strukturpolitik i Tjeckiens ministerium för regional utveckling den 7.6.1999. Ministeriet för regional utveckling grundades år 1996 och det koordinerar all regional politik. Ministeriet är uppdelat i fem sektorer: bostads-, regional-, investerings-, finansierings- och resektorn samt ytterligare en enhet för den europeiska integrationen.

Tiina Pesonen

■ Övervakningskommittén för mål 5b-programmet sammanträdde i Huittinen

I mötet beslutades om de uppdrag, som försäkrar full användning av programmedel. Mål 5b-programmet, som syftar till att utveckla landsbygdspräglade områden i Finland, har efter en rätt långsam start framskridit relativt väl. Enligt de upp-

gifter som uppges av övervakningskommittén, hade före slutet av mars-månad 85 % av programmets offentliga finansiering bundits med projektbeslut. Man strävar till att fullt binda programmedlen under september–oktober. Enligt övervakningskommitténs beslut kommer alla de projekt, som kan påbörjas senast under hösten, att kartläggas under sommarens lopp.

Pasi Rantahalvari

■ Regionerna tror hårt på genomförandet av mål 6-programmet

Övervakningskommittén för mål 6-programmet sammanträdde i Kuopio den 25.–26.5.1999. I mötet fattades beslut om programmets nya finansieringsram, vilken innehåller alla indexeringsmedel och de medel, som överförs från mål 5a-programmet till mål 6-programmet, varefter programmets totala finansieringsram stiger till dryga 8 miljarder mark. EU-finansieringens andel av denna summa överstiger 3 miljarder mark. Finansieringen som erhålles av mål 5a-programmet, sammanlagt 36 miljarder euro, är ett välkommet tillägg till genomförandet av mål 6-programmet. Av programmets EU-medel var före slutet av mars 77 % bundna till beslut fattade av olika offentligheter. Vid denna tidpunkt var programmets nationella offentliga finansiering bunden till 89 %.

Marja Taskinen

■ Den sista ansökningsomgången för Östersjöns INTERREG II C-program har avslutats

Den tredje och sista ansökningsomgången för Östersjöns INTERREG II C-program avslutades den 1.6.1999. Det fanns en aning färre ansökningar än väntat, sammanlagt 15 stycken (under de tidigare omgångarna 36 respektive 42). Två av ansökningarna berörde ändring av redan godkända projekt och fyra ansökningar hade lämnats in för en andra omgång. Indelat enligt huvudansökare, fördelades ansökningarna enligt följande: Danmark 2, Finland 1, Sverige 3 och Tyskland 9. Finlands nationella rådgivande arbetsgrupp behandlar sekretariatets förslag den 24.8.1999. De slutgiltiga besluten för den tredje ansökningsomgången fattas under styrningsgruppens möte i Umeå den 2.–3.9.1999.

Harry Ekestam

■ Beslut för projekt som var med i den fjärde ansökningsomgången för Nordisk Periferi Artikel 10-programmet

Programmets fjärde ansökningsomgång avslutades den 19.3.1999. Sammanlagt 14 ansökningar emottogs. Vid indelning enligt huvudansökare, fördelades ansökningarna enligt följande: Finland 9, Sverige 1, Norge 2 och Skotland 2. Programmets övervaknings- och styrningskommitté behandlade projekten i sitt möte i Tromsø 10.–11.5.1999. Efter fyra ansökningsomgångar har sammanlagt 21 projekt valts att finansieras. Före medlet av juni-månad hade ca 55 % av programfinansieringen bundits. Den femte ansökningsomgången är på gång och avslutas den 16.7.1999. Beslut om projekt fattas i PMC:s möte i Skotland den 26.–27.9.1999. Programmets sjätte och sista ansökningsomgång avslutas den 15.10.1999.

Harry Ekestam

■ Övervakningskommittén för URBAN-samarbetsinitiativet sammanträdde

Övervakningskommittén för URBAN höll sitt möte i Vanda den 28.5.1999. Kommittén godkände URBAN-evalueringen och konstaterade att programfinansieringen för URBAN framskridit väl. Före maj hade Joensuu bundit 90 % av EU-finansieringen. Helsingfors och Vanda, som påbörjade sitt program ett år senare än Joensuu, hade vid den tidpunkten bundit 79 % av EU-finansieringen.

Mika Honkanen

■ SPP-Twinning avtal författas

I Alue-Integraattori 2/99 fanns en artikel om Twinning-projekt, som är anslutna till strukturfonderna. Finländarna innehar en central roll, framför allt i projekt som genomförs i Litauen och Lettland, där finländarna är ansvariga för projekten. Finländarna innehar även en roll i projekt som genomförs i Estland och Ungern. Avtalsförhandlingarna har varit en lärorik process. Twinning-verksamheten har långsamt blivit etablerad. I projekt som körs igång vid årsskiftet finns det redan erfarna aktörer som guidar nya Twinning-partners.

Taavi Erkkola

■ Fortsatta åtgärder resulterade av konklusioner som dragits i det inofficiella ministermötet i Potsdam

I det inofficiella ministermötet, som anordnades av Tyskland i Potsdam den 10.–11.5.1999, godkändes riktlinjerna för den europeiska regionalplaneringen och regionalutvecklingen (European Spatial Development Perspective, ESDP). I kommitténs möte behandlades de fortsatta åtgärderna som resulterat av de slutsatser som dragits vid ministermötet.

Beredning av det inofficiella ministermötet i Tammerfors den 4.–5.10.1999

1. Fortsättningsarbetet beträffande ESDP och regionalplanering: Finland presenterade de två verksamhetsprogram, som man utarbetat för fortsättningsarbetet inom europeiskt regionalplaneringssamarbete: tillämpnings- och genomföringsprogrammet för ESDP-riktlinjerna (ESDP Action Programme 2000–2005) och diskussionsdokumentet om framtida verksamhetslinjer (Discussion Paper on European Future Co-operation in Spatial Planning and Development).

2. Utvecklingsarbetet av städer: Den rapport som bereds av Finland, Urban Exchange Initiative (UEI) III, kommer att föras till följande kommittémöte (den 20.7.1999) för kommentering. En sammanfattning av rapporteringen som gjorts under de fyra senaste EU-ordförandeskapen är också under beredning.

Ulla Blomberg

■ Startgroparna för den ryska regionalpolitiken

Rysslands regering har startat ett treårigt TACIS-projekt med EU. Projektets mål är:

- lagstiftningsram för Federationens regionalpolitik;
  - objektiv grund för de fiskala relationerna mellan centralmakt och regioner;
  - skapandet av regionalpolitiska institutioner på federationsnivå samt utvecklande av regionalpolitiska program;
  - fungerande regionalpolitisk databas och informationssystem;
  - skolning av ryska tjänstemän och experter inom planering och genomförande av regionalpolitik.
- Förutom regionalpolitik och dess

institutioner är det fråga om en förändring av centralmaktens sätt att verka så att regionalförvaltningens förändrade ställning — autonomi — även förverkligas i praktiken.

Arto Luhtala

■ Årets andra NÄRP-möte

Årets andra NÄRP-möte hölls den 19.5.1999 i Köpenhamn. Arbetsutskottsmötet representerades för Finlands del av **Harry Ekestam** från inrikesministeriet. I mötet behandlades det första sammansatta utkastet för det nya nordiska regionalpolitiska samarbetsprogrammet. Den norska konsulten **Sverre Sogge** har varit ansvarig för skrivarbetet. NÄRP håller sitt följande möte den 28.–29.9.1999 i Island.

Harry Ekestam

■ Gränsregionalt Forum

På uppdrag av NÄRP har man sedan under många års tid organiserat två-tre gånger om året diskussionstillställningar som behandlar gränstraktssamarbete (Gränsregionalt Forum). Vid sammankomsterna har man behandlat aktuella ärenden men också satt sig in i utarbetandet, genomförandet och övervakningen av åtgärdsprogram, projektarbete o.s.v. PMN:s regionalpolitiska handläggare har tillsammans med samarbetssekreterare för Öresund, **Bjarne Andersen**, fungerat som ledare för tillställningarna. Forumet har uppfattats som en lyckad samarbetsform. Den senaste tillställningen av detta slag arrangerades i Köpenhamn den 7.–8.6.1999. Under sammankomsten behandlades de olika genomföringslägen av INTERREG-programmen samt ärenden i anslutning till programavslutning och beredning av programråden för INTERREG III.

Harry Ekestam

■ Mötet för OECD:s regionalutvecklingskommitté den 17.–18.5 och mötet för den stadspolitiska arbetsgruppen den 19.5.1999

Regionalutvecklingskommittén (Territorial Development Policy Committee — TDPC), som den 20.1.1999 godkännts av OECD-rådet, höll sitt första sammanträde den 17.–

18.5 och den stadspolitiska arbetsgruppen den 19.5.1999. Båda möten hölls i Paris. Grundandet av den nya kommittén är en betydande prestation och ett praktexempel på regionala frågor växande betydelse. Tyngdpunkten för kommittéarbetet ligger i regional utvecklingspolitik och i bedömningen av framtidsutsikter. Den stadspolitiska arbetsgruppen diskuterade om det egna arbetets innehåll. Arbetsgruppen befrämjar städernas konkurrenskraft och hållbar utveckling genom fallstudier, seminarier, konferenser och rapporter. En övergripande granskning av ärenden och ett tvärsektoriskt perspektiv behövs.

Heli Saijets och Mika Honkanen

■ Vitalitet till landsbygden genom stugägarnas kampanj för distansarbete

För att jämna ut den regionala koncentrationsutvecklingen behövs mera arbete för att åstadkomma en decentraliserad inverkan av datateknik. Även djupt in på landsbygden kan man utnyttja datateknikens decentraliserade effekt. I vissa fall är möjligheterna till det t.o.m. goda. Under det gångna året genomför Skärgårdsdelegationen, i samarbete med en temagrupp för distansarbete och 150 kommuner, en kampanj för distansarbete riktad till stugägare och sommaregäster. Kampanjens uppgift är att utnyttja det omfattande semesterfirandet på sommarstugan, datateknik samt förändringar i arbetslivet till fördel för landsbygden, d.v.s. se denna situation som en möjlighet. Målsättningen är att få 20 000 nya stugägare att i någon mån utföra distansarbete utöver de 20 000 som redan nu distansarbetar till större eller mindre grad från sommarstugan.

Jorma Leppänen

Alue-Integraattorin internet-osoite: <http://www.intermin.fi/suom/alue/integraattori.html>

TOIMITUS

Julkaisija: Sisäasiainministeriön aluekehitysosasto • **Toimituskunta:** Tiedotustiimi • **Vastaava toimittaja:** Tiina Ranta-Lassila, puh. (09) 160 3423, fax (09) 160 4655, e-mail: tiina.ranta-lassila@sm.intermin.fi • **Svensk resumé:** Nina Weckström • **Taitto:** Tuula Kostia • **Tilaukset:** Raili Markoff, puh. (09) 160 4532, fax (09) 160 4655, Sisäasiainministeriö, PL 257, 00171 HELSINKI, julkaisu on maksuton • **Monistus:** Sisäasiainministeriön monistamo

ISSN 1237-2226